

Hjelpemidler:

For personer som ikke har funksjonelt talespråk vil det ofte være behov for ulike hjelpemidler for å kunne løse utfordringer knyttet til tilrettelegging av dagliglivet. I Norge kan man få støtte til hjelpemidler som bedrer funksjonsevnen eller selvhjulpenheten hos personen gjennom NAV Hjelpemiddelsentralen.

Tekniske hjelpemidler og hjelpemidler til aktivisering og trening

Lovverket sier følgende om retten til støtte:

Folketrygdløven § 10-6: Stønad til bedring av funksjonsevnen i dagliglivet

”Når et medlem har fått sin funksjonsevne i dagliglivet vesentlig og varig nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte, ytes det stønad etter § 10-7. Stønad ytes i forbindelse med tiltak som er nødvendig og hensiktsmessig for å bedre medlemmets funksjonsevne i dagliglivet eller for at vedkommende skal kunne bli pleid i hjemmet.”

I § 10-7: er stønadsformer omtalt:

”Et medlem som fyller vilkårene i § 10-5 (stønad til bedring av funksjonsevnen i arbeidslivet) eller § 10-6, kan få stønad i form av utlån av, tilskott eller lån til

- a) hjelpemidler, herunder skolehjelpemidler med unntak av læremidler
- b) høreapparat
- c) grunnmønster til søm av klær
- d) førerhund
- e) lese- og sekretærhjelp for blinde og svaksynte
- f) tolkehjelp for hørselshemmede
- g) tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde
- h) motorkjøretøy eller annet transportmiddel
- i) anskaffelse, vedlikehold og fornyelse av nødvendige og hensiktsmessige ortopediske hjelpemidler...

Nav gir stønad til tekniske hjelpemidler når det er nødvendig på grunn av funksjonsnedsettelsen. Det kan i tillegg søkes om ”stønad til hjelpemidler for trening, stimulering og aktivisering for barn under 26 år”. Vanlig lekeutstyr som mennesker uten funksjonshemming også bruker, blir det derimot ikke gitt støtte til. I forhold til dette punktet vil for eksempel leker som kan bryterstyres, og som trenger tilpasning i forhold til styring være et eksempel på dette. Mange vil ha behov for aktiviseringsleketøy der hvor ”vanlige” leker ikke er funksjonelle. Eksempel på dette ble presentert i Dialog nr 1/2010.

Hvilket behov har du?

Ulike hjelpemidler for barn kan være: Barnestoler, databord, el-stoler, rullestoler, vogner, joggere, sykler, gåstativ, div. på toalett/bad, bilseter, senger, rullebrett, takheiser, varmeposer, regncaper, treningsutstyr, ramper, stokker/krykker, diverse til matlaging, spising og drikking, barneservice, leker, sakser, lese og skriveutstyr, sklikke (sklihindring), svømmeutstyr og skiutstyr.

Eksempler på noen produsenter som forhandler kommunikasjons hjelpemidler:

Amajo a/s, www.amajo.no

Lek og stimuleringsmateriell. Tekniske hjelpemidler. Kan også hjelpe til med forslag til innredning av snoezelen/ sanserom

Cognita IKT, www.cognita.no

Hjelpemidler for kognisjon

Tobii, www.tobii.no

Hjelpemidler for kommunikasjon

Abilia, www.abilia.no

Hjelpemidler for kognisjon, kommunikasjon, varsling og epilepsi, databruk

Handicare ASA, www.handicare.no

Hjelpemidler. Biltilpasning. Sykehusprodukter

Permobil A/S, www.permobil.no

Elektriske rullestoler

Riktige Leker AS, www.riktigeleker.no

Kvalitetsleker til barn

Tress, www.tress.no

Utstyr til nesten alle sportsgrener, lekeplassutstyr, rehab, svømmeutstyr osv.

Snakk alltid med din kommunale ergoterapeut for å få hjelp til søknad og finne riktig hjelpemiddel.

NAV Hjelpemiddelsentralene har også en database om hjelpemidler (hovedprodukter) og ulike

leverandører: www.hjelpemiddeldatabasen.no

Hvordan søker du?

Du fyller ut et kravskjema for hjelpemidler i samarbeid med en fagperson og sender det til NAV

Hjelpemiddelsentralen i fylket ditt for vurdering og vedtak. Søknadsskjema finner du på www.nav.no - klikk

på "Finn skjema" nederst til venstre. Under "Hjelpemidler og tilrettelegging" kan du velge mellom "Tekniske hjelpemidler" for å komme direkte til søknadsskjema eller "Hjelp til utredning og utprøving av tekniske hjelpemidler" for henvisningsskjema. Fagpersonen du forholder deg til, vil kunne hjelpe deg med utfylling av skjemaene.

Av og til vil hjelpemidler som lånes ut være utstyr som tidligere er utlånt. Det står i en orientering om hjelpemidler at man ikke kan kreve hjelpemidler av et bestemt merke. Når det gjelder hjelpemidler til barn, er derimot utseende en viktig psykologisk faktor! Det kan være lurt å bruke dette som argument, hvis dere ønsker et spesielt merke eller en spesiell farge på hjelpemiddelet.

Hva må du betale selv?

Du trenger ikke betale for tekniske hjelpemidler. (Unntaket kan være datautstyr, egenandel på ortopediske hjelpemidler og bil). Får du ikke tildelt det hjelpemiddelet du ønsker, kan du selvstendig kjøpe det selv. (Gjelder særlig leker/sportsutstyr)

Hvilke plikter har du?

Hjelpemiddelet er NAV sin eiendom og må leveres tilbake når det ikke lenger er i bruk. Det kan ikke selges, lånes ut, leies ut eller gis bort.

Hva gjør du når hjelpemidlet må repareres?

Du skal i første omgang ta kontakt med kommunen om en feil oppstår.

Hvert fylke har også opprettet en vakttelefon for henvendelser som gjelder akutt behov for reparasjon av et hjelpemiddel. Kontakt NAV Hjelpemiddelsentralen i fylket ditt for å få telefonnummeret til vakttelefonen.

Å være uten stemmen sin i lang tid vil alltid skape frustrasjon. Har du et elektronisk talehjelpemiddel: sørg for å ha back-up, slik at du kan ha en lånemaskin mens talemaskinen er på reparasjon.

Datatekniske hjelpemidler:

Se informasjon om datatekniske hjelpemidler på NAVs nettsider:

<http://www.nav.no/Helse/Hjelpemidler/Hjelpemiddelomr%C3%A5der/1073746971.cms>

Hva med opplæring og oppfølging?

Det er den som begrunner søknaden som er ansvarlig for at nødvendig oppfølging og opplæring blir gitt. I søknaden skal det stå hvem som har ansvar for dette - den som begrunner kan selv ta ansvar, eller andre kan påta seg oppgaven. Det er praktisk hvis en person i barnehagen/skolen har mulighet/kompetanse til dette. NAV Hjelpemiddelsentralene arrangerer kurs for fagfolk og nærpersoner, blant annet innenfor programvare og tilrettelegging av kommunikasjonshjelpemidler.